

Nr 40.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem n:r 1—9 med Holmäng n:r 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle; given Stockholms slott den 24 januari 1914.

Under åberopande av närlagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att det område av det till förra majorsbostället 6 mantal Gudhem n:r 1—9 med $\frac{1}{2}$ mantal Holmäng n:r 1 Hulegård i Gudhems socken av Skaraborgs län hörande utskiftet Helle, som å en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1913 kopierad karta betecknats med litt. E, må vid utgången av nu löpande arrendetid den 14 mars 1914, mot den ersättning Kungl. Maj:t kan bestämma eller efter motsvarande nedskrivning i statens domäners fond, från domänstyrelsen överlåtas till lantförsvaret för att tilläggas ett till remontdepå avsett område.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

David Bergström.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
24 januari 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Efter gemensam beredning inom lantförsvars- och jordbruksdepartementen yttrade chefen för förstnämnda departement, statsrådet Bergström, följande:

»Med anledning av Kungl. Maj:ts därom avlåtna proposition (n:r 255) medgav 1913 års Riksdag, att av förra majorsbostället Gudhem n:r 1—9 om 6 mantal jämte $\frac{1}{2}$ mantal Holmäng n:r 1 Hulegård i Skaraborgs län *huvudgården* finge vid utgången av nu löpande arrendetid den 14 mars 1914, mot den ersättning Kungl. Maj:t kunde bestämma eller efter motsvarande nedskrivning i statens domäners fond, från domänstyrelsen överlätas till lantförsvaret för att användas till remontdepå.

Såsom framgår av det vid nämnda proposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet, hade chefen för monteringsstyrelsen och armé-

förvaltningen föreslagit, att av ifrågavarande kronodomän icke blott huvudgården utan även ett utskifte, benämnt Helle, skulle tagas i anspråk för depån, men hade domänstyrelsen funnit samma utskifte lämpligt till bildande av egna hem.

I anledning av denna domänstyrelsens uppfattning föreslog Kungl. Maj:t i en till 1913 års Riksdag avlåten proposition (n:r 277) Riksdagen medgiva, bland annat, att utskiftet Helle finge, uppdelat i lotter enligt föreskrifter, som av Kungl. Maj:t kunde meddelas, från ifrågavarande egendom upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser. Även denna proposition blev av Riksdagen bifallen.

Sedan Kungl. Maj:t i brev den 20 juni 1913 anbefallt domänstyrelsen att låta i vederbörlig ordning upprätta och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till uppdelning i lotter av utskiftet Helle, hava på domänstyrelsens föranstaltande domänintendenten i Skaraborgs län O. Gedda och vederbörande arrendeuppskattningsmän den 6 november 1913 uppgjort sådant förslag. Förrättningsmännen hava härvid ansett förut ifrågasatt uppdelning av utskiftet i tre lotter vara synnerligen lämplig, men, då annan uppdelning begärts, föreslagit, att utskiftet uppdelas i fem lotter; och finnes i förrättningsprotokollet antecknat, att köpare anmält sig till fyra av dessa lotter, vilka å en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1913 kopierad karta betecknats med litt. A, B, C och D samt innehålla en areal av tillhoppa inemot 40 hektar och saluvärderats till sammanlagt omkring 16,000 kronor. Beträffande däremot den femte lotten, som å kartan utmärkts med litt. E. och innehåller en areal av 8,61 hektar, hava förrättningsmännen föreslagit, att då detta område sammanhänger med kronodomänens övriga skogsmark och avskiljes därför endast genom allmänna landsvägen mellan Gudhem och Håkan-torp, samma område icke må frånsäljas domänen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i Skaraborgs län har icke funnit något att erinra mot detta förslag.

Vid sedermera den 27 och den 28 november 1913 verkställd uppskattning har jägmästaren E. Janse förklarad själva marken å området

Förslag av vederbörande domänintendent och arrendeuppskattningsmän.

Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Skaraborgs län yttrande.

Uppskattning av jägmästare.

litt. E äga ett värde av 258 kronor 30 öre samt skogen därå ett värde av 3,568 kronor 19 öre, varjämte han i värderingsinstrumentet antecknat, att vid pass 3,50 hektar av området litt. E. utgöres av stenfri god skogsmark, beväxt med medelålders tämligen sluten tallskog med någon inblandning av gran, samt området i övrigt av dels kal dels skogbeväxt mer eller mindre sank ängsmark.

Domän-
styrelsens
framställning.

För egen del har domänstyrelsen i skrivelse den 12 december 1913 hemställt, att området litt. E. må behållas i kronans ägo och i likhet med kronodomänens huvudgård överlämnas till lantförsvaret, varjämte styrelsen meddelat, att när styrelsen förut förordat, att hela utskiftet Helle skulle undantagas från sådant överlåtande, detta berott därpå, att styrelsen icke haft annan kännedom om beskaffenheten av området litt. E., än som framgått av en år 1891 utav förste lantmätaren G. A. Borgstedt upprättad kartebeskrivning, vari detsamma angivits bestå av dels skogbeväxt ängsmark dels sank äng.

Arméförvalt-
ningens inten-
dentsdeparte-
ments
yttrande.

Uti den 7 januari 1914 avgivet utlåtande har arméförvaltningens intendentsdepartement framhållit, att området litt. E gränisar intill Gudhems utmark, vilken enligt kungl. brev den 3 oktober 1913 skall vid utgången av nu löpande arrendetid den 14 mars 1914 överlätas till lantförsvaret, och att det vid sådant förhållande bör vara till fördel för den blivande remontdepån, att området litt. E bibehålles vid huvudgården. På grund härav har intendentsdepartementet, i överensstämmelse med vad chefen för remonteringsstyrelsen uti ett av departementet infortrat yttrande föreslagit, för sin del tillstyrkt bifall till den av domänstyrelsen gjorda hemställan.

Departements-
chefen.

Jag tillåter mig erinra, att Kungl. Maj:t den 31 december 1913 förordnat, att de med litt. A, B, C och D betecknade områdena av utskiftet Helle skola var för sig upplätas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i brevet till domänstyrelsen sistnämnda dag meddelade närmare bestämmelser rörande tillämpningen av berörda grunder. Då däremot området litt. E icke synes lämpa sig såsom egnahemslägenhet, biträder jag myndigheternas nu framställda förslag om dess upplåtande till lantförsvaret och hemställer därför, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva, att det område av det till förra majorsbostället 6 mantal Gudhem n:r 1—9 med $\frac{1}{2}$ mantal Holmäng n:r 1 Hulegård i Gudhems socken av

Skaraborgs län hörande utskiftet Helle, som å en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1913 kopierad karta betecknats med litt. E, må vid utgången av nu löpande arrendetid den 14 mars 1914, mot den ersättning Kungl. Maj:t kan bestämma eller efter motsvarande nedskrivning i statens domäners fond, från domänstyrelsen överlätas till lantförsvaret för att tilläggas ett till remontdepå avsett område.»

Till denna departementschefens av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, till Riksdagen avlätas.

Ex protocollo:

Kurt Belfrage.
